

FRANSIZ RÖNESANSI VE
ANADOLU AYDINLANMASINA
ELEŞTİREL BAKIŞ

Adem ASALIOĞLU

© Copyright 2024

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Sayfa ve Kapak Tasarımı
978-625-375-145-6	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
Fransız Rönesansı ve Anadolu Aydınlanmasına Eleştirel Bakış	47518
Yazar	Baskı ve Cilt
Adem ASALIOĞLU ORCID iD: 0000-0002-3076-5851	Vadi Matbaacılık
Yayın Koordinatörü	Bisac Code
Yasin DİLMEN	SCI075000
	DOI
	10.37609/akya.3353

Kütüphane Kimlik Kartı

Asalioğlu, Adem.

Fransız Rönesansı ve Anadolu Aydınlanmasına Eleştirel Bakış / Adem Asalioğlu.

Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2024.

81 s. ; 135x210 mm.

ISBN 9786253751456

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

İnsanlık bilim ve kültürel gelişim adımlarından önemli ve büyük bir adım olarak kabul edilen Farnsız Rönesansı, sonuçları iti-bariyle sadece Avrupa'yı değil, aynı anda birçok coğrafyayı et-kilemiş ve insanlık yeni düşünce tarzıyla dünya ve evrene bak-maya başlamış, özellikle binlerce yıllardan beri vazgeçemediği kutsalları konusunda daha özgür olmaya, daha bağımsız düşün-meye başlamıştır.

Özellikle Fransız Rönesansı sürecinde ve de diğer aydınlanma dönemlerinde bilimin öngörleriyle kendini aşan ve yapabileceklerini keşfeden insanlık, yine bilimin ve hayalin ürünü olan teknolojik tasarımlarla bedensel kapasitesinin çok üzerinde değişimleri yapmaya muktedir olmuştur. Bedensel gücünü aşan hayalleri, kimi zaman onu olması gereken çizgisinden çıkarmış, kimi zamanda varoluş maksadını hatırlatır mesajların dolu dolu sergilendiği harmoniler koymuştur ortaya.

İnsanoğlu bazı dönemlerde aklıyla bilime ve çevresine öyle odaklanmış ki, diğer zamanlarda ürettiklerinin, keşfettiklerinin çok fazlasını üretme, keşfetme yeteneğini göstermiştir. Biz böyle zamanlara bazen Rönesans, bazen aydınlanma dedik. Bu dönemlerde akıl adeta daha fazlasını düşünmüş, daha fazlasını sezmiştir.

İnsanlık bilim tarihini araştırırken, Sümerler, Babiller, bir yönüyle Hattuşaslar, Antikçağ Mısır, Antik

Yunan dönemlerini hayranlıkla, bir o kadar da merakla öğrenmişizdir. Bu dönemlerle birlikte elbette ki burada adını zikretmediğimiz ama insan türünün geleceğini çok etkileyen, hızlı bir şekilde değiştiren milletler, coğrafyalar, kültürler olmuştur. Biz bu çalışmamızda konumuzu detaylandırmadan özelde Fransız Rönesansı ve Anadolu Aydınlanmasını eleştirel gözle değerlendirmeye dikkat çekeceğiz.

Aslında Fransız Rönesansı ve Anadolu Aydınlanması ile anlatmak istediğimiz, hayalini zihnimize yeşertmeye çalıştığımız şey, tam da budur. Yine zihnimize tasarladığımız ana tema, yeni bir akıl zıplaması yaparak, çağı yakalama, varoluş sebebimizi sezme, kendimizi anlama, etrafımızı yeşertme hamlesidir.

Bu çalışmamızda, Fransız Rönesansından bağımsız olarak Anadolu sıçraması yapabilir miyiz? Bunun sorgulaması yapılırken, kendi geçmiş ve kültürümüzden kopmadan, asliyetimizi kaybetmeden, gözümüzü dikmiş olduğumuz zirvelere, evrensel keşiflere tırmanma hareketini başarmanın temel kurallarına dikkat çekmeye gayret edeceğiz.

Fransız Rönesansına dönemin aydınlarının ve de devlet büyüklerinin ilgisiz kalmasının nedenlerini irdelemeye, sorgulamaya ve de o dönemin gerekçelerini anlamaya gayret edeceğiz.

Bize göre tasarlamış olduğumuz Anadolu Aydınlanması yeryüzünün en güzel toprakları ve denizleri kendisine verilmiş olan bu halkın bu güzelliğin ve kıymetin farkına varması demektir. Farkına vararak ondan beklenen yeterliliği,

üretkenliği, çalışmayı, keşfetmeyi yerine getirmesi demektir.

Anadolu halkı birikmiş insani, ekonomik, eğitim, sağlık, bilimsel, teknolojik, tarihsel vb sorunlarını bu aydınlanma hareketi ile çözecek, düşünsel anlamda pik yaparak hayallerine bir adım daha yaklaşacaktır.

Fransız Rönesansı ve Anadolu Aydınlanması isimli kitabımda elimden geldiği kadar özgün olmaya, özgür olmaya çalıştım. Bu tasarrufla hayallerini unutan, hayallerinden kopan, hayallerinden kaçan gençliğimize bir nebze olsa da umut olmayı, cesaret vermeyi maksat edindim. Umarım maksadıma erişir, çağdaşlarımın hayal dünyalarına dokunurum.

Tunceli-Aktuluk 2024

İÇİNDEKİLER

Avrupa Rönesansı Nedir ve Neden Önemlidir.....	1
Fransız Rönesansı Aydınlanma Perspektifinde Anadolu Topraklarına Ulaşabildi Mi?	10
Anadolu Aydınlanmasına Giden Yol.....	15
Anadolu Rönesansının Düşünce Perspektifi.....	24
Eğitim ve Rönesans İlişkisi.....	31
Anadolu Entelijensiyası Rönesansla Ortaya Konulan Yenilikleri Kabullemeye Hazır Mıydı?.....	38
21. Yüzyılda Rönesans Gerekli Midir?.....	43
Fransız Rönesansı Gerçekleşmeseydi Avrupa Karanlık Çağı Devam Eder Miydi?.....	47
Tarihin Geçiş Dönemlerinde Farklı Rönesanslar Yaşanmış Mıdır?.....	50
Fransız Aydınlanması ve Matbaanın İcadı İlişkisi	54
Toplumsal Sorunlara Bakış Bağlamında.....	58
Anadolu Aydınlanmasının Çözüm Önerileri.....	58
Ortadoğu Rönesansı Üzerine Bir Değerlendirme	67
Özgeçmiş.....	73

‘Felsefe ve düşünce dünyasında tek derdim vardır; o da, gökten inen vahiy ile yerden çıkan aklı birleştirerek yıkılmaz bir düşünce sistemi kurmaktır.’

FARABİ